

TREKKEN OF DUWEN

“Wie van u kan ons uitleggen waarom hij van zijn verloofde houdt?”, vroeg een wijze theoloog tijdens een college in de Leidse opleiding van mijn goede vriend Adriaan. En tot degenen die hun vinger opstaken zei hij vervolgens: “Wanneer u dat echt kunt vertellen, trouw hem of haar dan niet!” Hier moest ik aan denken bij alle reacties op het afbranden van het gebouw voor Bouwkunde in Delft. Uit de soms emotioneel geladen teksten bleek bijna zonder uitzondering een grote liefde te spreken voor dat weerbarstige gebouw. En gaf de brand niet ook mezelf het gevoel alsof er een oude vlam was overleden?

We leerden het nieuwe gebouw pas kennen in 1970, het tweede jaar van onze bouwkundestudie. Ons eerste jaar brachten we door in een oud pand aan de Nieuwelaan. Daar kwamen we in het atelier van Robbert Jongepier voor het eerst in contact met het architectenvak; we bouwden er hele constructies van sloophout en sleepten oud meubilair naar binnen om de ruimte

naar onze eigen hand te zetten. Het jaar daarop probeerden we ons dat nieuwe en vreemde betonnen gebouw op een vergelijkbare manier eigen te maken, maar op last van de brandweer (sic!) moesten die oude stoelen en banken er weer uit. Als jonge honden organiseerden we kleine competities. Wie het eerst, via de stalen windverbanden omhoog klimmend, het negen meter hoge plafond in de hal kon aanraken. Of we renden vanaf onze vaste plek op een van de inhangvloeren, via het ene koptrappenhuis omhoog en via het andere weer omlaag. De stalen strepen, waaraan onze vloer op de vijfde verdieping hing, kregen we al snel in het eigen trillingsgetal, wat dan leidde tot een woedende professor Verhoeven die zich door het lawaai in collegezaal C niet meer verstaanbaar kon maken.

Maar het gebouw sloeg ook terug, zoals het soms gaat bij heftige liefdes. Zo is de wortel van mijn rechter pinknagel blijvend beschadigd door een ondoordacht ontworpen

deur. Aan de duw- en de trekkant van de stalen deuren van het hoofdtrappenhuis zat dezelfde L-vormige aluminium deurknop. Alle deuren daar gingen in de vluchtrichting (dus naar binnen) open, behalve natuurlijk de deur op de begane grond, die draaide naar buiten. In de omgekeerde richting pakten veel mensen deze (door de tocht iets openstaande) deur beet en probeerden hem eerst

naar binnen te duwen, waardoor ze hun pink precies tussen de deur en het stalen kozijn persten. Later werden die deurkrukken nog op kosten van de architect aan duw- en trekzijde verschillend uitgevoerd, om die guilotine voorgoed uit te schakelen.

Toch blijven vooral de memorabele momenten die we in dit gebouw hebben mogen meemaken, liefdevol in het geheugen gegrift. De bomvolle colleges van Van Eyck, Bakema of Hertzberger in zaal A en B, de cyclus ‘Invisible Architecture’ van Ole Bouman en Roemer van Toorn, de onnavolgbare bouwkunde-nachtfeesten, het Konfiluur met concerten

en films door Herman Albers, maar ook de colleges en begeleiding die we er uiteindelijk zelf mochten geven. Kortom, teveel om op te noemen.

Gelukkig is de ‘straat van Bouwkunde’, de eigenzinnige openbare ruimte op begane grond en eerste etage, grotendeels bewaard gebleven en komt er straks een ontwerpcompetitie voor een nieuw gebouw, waarbij ook ruimte zal zijn voor studentenplannen. In de jury zal geen architect te krijgen zijn die in Delft werd opgeleid. Die doen uit liefde allemaal mee.

Leestip:

Herman Albers (1991), Mag het 'n beetje scherper, alstublieft? – Beelden van Bouwkunde Delft, uitgave TUD fac Bouwkunde, Delft, ISBN 90-9004785-9